

ANTAGNA TEXTER

Preliminär utgåva

P9_TA-PROV(2020)0182

Internationella och inhemska bortföranden av barn med EU-medborgarskap i Japan

Europaparlamentets resolution av den 8 juli 2020 om internationella och inhemska bortföranden av barn med EU-medborgarskap i Japan (2020/2621(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 1 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av artikel 9 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) av den 20 november 1989,
- med beaktande av konventionen om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn av den 25 oktober 1980 (nedan kallad *1980 års Haagkonvention*),
- med beaktande av artiklarna 2, 3.1, 3.5 och 3.6 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av Wienkonventionen om konsulära förbindelser från 1963,
- med beaktande av de principer som framhålls i Europaparlamentets resolution av den 28 april 2016 om att skydda barnets bästa i hela EU utgående från framställningar till Europaparlamentet¹,
- med beaktande av EU:s riktlinjer för främjande och skydd av barnets rättigheter från 2017,
- med beaktande av den roll som Europaparlamentets samordnare för barns rättigheter har och den verksamhet som samordnaren bedriver när det gäller bortförandet av barn och vårdnads- och umgängestvister som rör barn med EU-medborgarskap i Japan,
- med beaktande av de överläggningar som fördes vid sammanträdet i utskottet för

¹ EUT C 66, 21.2.2018, s. 2.

framställningar den 19–20 februari 2020,

- med beaktande av artikel 227.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
- A. Vid sitt sammanträde den 19 februari 2020 diskuterade utskottet för framställningar framställningarna nr 0594/2019, 0841/2019, 0842/2019 och 0843/2019 om bortförande av barn och umgängesrätt för par med olika medborgarskap, där den ena partnern är EU-medborgare och den andra är japansk medborgare.
- B. Framställningarna väckte farhågor om Japans historik av bristfälligt verkställande av domstolsbeslut om återlämnande av barn i enlighet med 1980 års Haagkonvention, och om avsaknaden av möjligheter att verkställa umgänges- och besöksrättigheter, så att föräldrar från EU hindras från att upprätthålla en god relation med sina barn som bor i Japan.
- C. Det stora antalet ouppklarade fall av bortföranden av barn där den ena föräldern är EU-medborgare och den andra är japansk medborgare är oroväckande.
- D. Det finns enligt japansk lagstiftning ingen möjlighet att få gemensam vårdnad. Olika källor visar att bortförande av barn är en allvarlig form av barnmisshandel.
- E. I Japan är umgänges- eller besöksrätten för den förälder som inte har barnet hos sig kraftigt begränsad eller obefintlig.
- F. Alla EU-medlemsstater är parter i 1980 års Haagkonvention och barnkonventionen.
- G. Japan anslöt sig 2014 till 1980 års Haagkonvention och är part i barnkonventionen sedan 1994.
- H. Barn som är EU-medborgare och som bor i Japan måste ha rätt till det skydd och den omvårdnad som de behöver för sitt välbefinnande. De ska fritt kunna uttrycka sina åsikter, och dessa åsikter måste tillmätas betydelse i frågor som rör barnen, i förhållande till deras ålder och mognad.
- I. Föräldrarna har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Parterna är skyldiga att göra sitt yttersta för att säkerställa erkännandet av principen att båda föräldrarna har ett gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling.
- J. I alla insatser som avser barn som är EU-medborgare i Japan måste barnets bästa komma i första hand.
- K. Varje barn med EU-medborgarskap i Japan måste ha rätt att upprätthålla ett personligt förhållande till och ha regelbunden direkt kontakt med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa.
- L. Parterna är skyldiga att säkerställa att ett barn inte skiljs från sina föräldrar mot deras vilja, utom i de fall då behöriga myndigheter, som är underställda rättslig överprövning, i enlighet med tillämplig lag och tillämpliga förfaranden fastslår att en sådan separation är nödvändig för barnets bästa. Ett sådant beslut kan vara nödvändigt i särskilda fall, t.ex. vid övergrepp mot eller vanvård av barnet från föräldrarnas sida eller då föräldrarna har separerat och ett beslut måste fattas angående barnets bostadsort.

- M. Parterna är skyldiga att respektera rätten för ett barn som är separerat från den ena eller båda föräldrarna att upprätthålla ett personligt förhållande till och ha regelbunden direkt kontakt med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa.
- N. För att säkerställa ett skyndsamt återlämnande av barn måste alla parter i 1980 års Haagkonvention förbinda sig att vidta nationella åtgärder och nationell lagstiftning i enlighet med sina avtalsenliga skyldigheter och åtaganden.
- O. Ett barn vars föräldrar bor i olika länder måste ha rätt att upprätthålla ett personligt förhållande till och ha regelbunden direkt kontakt med båda föräldrarna, utom i undantagsfall.
- P. Frankrikes president Emmanuel Macron, Italiens premiärminister Giuseppe Conte och Tysklands förbundskansler Angela Merkel har talat med Japans premiärminister Shinzo Abe på franska, italienska och tyska föräldrars vägnar, och EU-ländernas ambassadörer i Japan har sänt en gemensam skrivelse om bortförande av barn till Japans justitieminister.
- Q. Föräldrar till barn som har förts bort av den andra föräldern lämnade i augusti 2019 in ett formellt klagomål till FN:s råd för mänskliga rättigheter.
- R. Europaparlamentets samordnare för barns rättigheter har bistått enskilda föräldrar och tagit upp specifika frågor som rör bortförande av barn och vårdnads- och umgängestvister som rör EU-medborgare med de japanska myndigheterna sedan 2018, bland annat med Japans justitieminister i oktober 2018 och Japans ambassadör i EU i maj 2019.
- S. Framställningsutskottet och Europaparlamentets samordnare för barns rättigheter sände den 6 mars 2020 respektive den 5 februari 2020 en skrivelse till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Josep Borrell, med en begäran om att Japans internationella skyldigheter enligt 1980 års Haagkonvention och barnkonventionen förs upp på dagordningen för nästa gemensamma möte inom ramen för det strategiska partnerskapsavtalet mellan EU och Japan.
- T. Den 31 januari 2020, vid det andra mötet i den gemensamma kommittén inom ramen för det strategiska partnerskapsavtalet mellan EU och Japan, uppmanade EU Japan att förbättra det nationella regelverket och dess faktiska genomförande för att säkerställa respekten för rättsliga avgöranden och Japans internationella åtaganden, såsom barnkonventionen och 1980 års Haagkonvention. EU insisterade också på att barnets bästa måste säkerställas och att föräldrars besöksrätt ska respekteras.
- U. Utskottet för framställningar sände efter sitt sammanträde den 19–20 februari 2020 en skrivelse till Japans beskickning vid Europeiska unionen, och uppmanade med kraft de japanska myndigheterna att följa nationell och internationell lagstiftning gällande barns rättigheter och de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn.
- 1. Europaparlamentet uttrycker oro över situationen för barn som lider efter att förts bort i Japan och över att relevanta lagar och rättsliga avgöranden inte verkställs överallt. Parlamentet påminner om att barn med EU-medborgarskap i Japan måste åtnjuta det skydd som föreskrivs i de internationella avtal som skyddar deras rättigheter.

2. Europaparlamentet beklagar att Japan, som är en av EU:s strategiska partner, inte förefaller följa de internationella reglerna i samband med bortförande av barn. Landets regelverk bör förbättras så att exempelvis beslut från japanska och andra domstolar i relevanta länder i förfaranden inom ramen för 1980 års Haagkonvention om återlämnande av barn verkligen verkställs i Japan.
3. Europaparlamentet understryker att principer om barns mänskliga rättigheter är beroende av de nationella åtgärder som Japans regering vidtar. Parlamentet betonar att det krävs ett antal lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att skydda bland annat ett barns rätt till båda föräldrarna. Parlamentet uppmanar eftertryckligen de japanska myndigheterna att faktiskt verkställa domstolsbeslut om umgänges- och besöksrätt så att föräldrar som inte har barnet hos sig kan upprätthålla en god kontakt med sina barn, som är bosatt i Japan. Parlamentet betonar att dessa beslut alltid ska fattas med barnets bästa i främsta rummet.
4. Europaparlamentet betonar att man vid bortföranden av barn måste agera skyndsamt, eftersom tidens gång kan få långsiktiga negativa konsekvenser för barnet och för den framtida relationen mellan barnet och den förälder som inte har barnet hos sig.
5. Europaparlamentet påpekar att bortförande av barn kan skada ett barns välbefinnande och leda till skadliga effekter på lång sikt. Parlamentet understryker att bortförande av barn kan leda till problem med psykisk ohälsa för både barnet och den förälder som inte har barnet hos sig.
6. Europaparlamentet understryker att ett av huvudsyftena med 1980 års Haagkonvention är att skydda barn från de skadliga effekterna av bortförande genom att inrätta förfaranden för att barnet snabbt ska kunna återföras till det land där det bodde omedelbart före bortförandet.
7. Europaparlamentet välkomnar stödet från parlamentets samordnare för barns rättigheter och hennes engagemang i hanteringen av denna situation, och uppmanar henne att fortsätta att samarbeta med utskottet för framställningar för att hantera de ärenden som framställare tar upp.
8. Europaparlamentet insisterar på att alla system för skydd av barn bör omfatta transnationella och gränsöverskridande mekanismer som tar hänsyn till särdragen i gränsöverskridande konflikter.
9. Europaparlamentet föreslår att en europeisk medborgarvänlig informationsplattform ska inrättas för att bistå föräldrar i gränsöverskridande familjetvister, i samarbete med Haagkonferensen (till exempel genom att e-juridikportalen kompletteras med information om bortförande av barn till tredjeländer och om barns andra rättigheter).
10. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att se till att medborgarna får tillgång till tillförlitlig information om familjerätt och barns rättigheter i tredjeländer, inbegripet varningar om svårigheter som de kan stöta på i länder som Japan i samband med skilsmässa eller separation.
11. Europaparlamentet välkomnar kommissionens löfte om att ta upp frågan i alla tänkbara forum, inbegripet i den gemensamma kommittén för det strategiska partnerskapsavtalet mellan EU och Japan.

12. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att föra upp denna fråga på dagordningen för nästa möte inom ramen för det strategiska partnerskapsavtalet mellan EU och Japan. De japanska myndigheterna uppmanas att tillämpa sina straff- och civilrättsliga bestämmelser.
13. Europaparlamentet påminner om att de japanska myndigheterna enligt 1980 års Haagkonvention är skyldiga att se till att centralmyndigheterna fullgör sina skyldigheter enligt artiklarna 6 och 7, däribland att bistå föräldrar som inte har barnet hos sig så att de kan upprätthålla kontakten med sina barn.
14. Europaparlamentet påminner om att de japanska myndigheterna är skyldiga att följa bestämmelserna i Wienkonventionen om konsulära förbindelser, så att företrädare för EU:s medlemsstater kan fullgöra sina konsulära uppgifter, särskilt i fall där det gäller att tillgodose barnets bästa och föräldrarnas (det vill säga EU-medborgares) rättigheter.
15. Europaparlamentet betonar att en begränsning eller ett fullständigt nekande av föräldrars umgänges- och besöksrätt strider mot artikel 9 i barnkonventionen.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att understryka konventionsstaternas skyldigheter enligt barnkonventionen och särskilt barns rätt att upprätthålla ett personligt förhållande till och ha regelbunden direkt kontakt med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa.
17. Europaparlamentet uppmanar i detta avseende de japanska myndigheterna att följa internationella rekommendationer om att göra nödvändiga ändringar i landets rättssystem och införa möjligheten till gemensam vårdnad efter föräldrarnas separation, så att landets nationella lagstiftning överensstämmer med dess internationella åtaganden, och att säkerställa att besöks- och umgängesrätt återspeglar deras skyldigheter enligt barnkonventionen. Parlamentet uppmanar de japanska myndigheterna att stå fast vid sina åtaganden gentemot barnkonventionen, som de har ratificerat.
18. Europaparlamentet uppmanar de japanska myndigheterna att förbättra samarbetet med EU och se till att domstolsbeslut om umgänges- och besöksrätt för föräldrar som inte har sina barn hos sig verkligen verkställs.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fästa särskild uppmärksamhet vid de rekommendationer avseende gränsöverskridande medling som alla relevanta intressenter på nationell nivå och EU-nivå har mottagit.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna till ökat internationellt samarbete sinsemellan och med tredjeländer för att genomföra all internationell lagstiftning om skydd av barn och särskilt 1980 års Haagkonvention.
21. Europaparlamentet understryker att vederbörlig övervakning av situationen efter en dom är avgörande, även när det gäller kontakt med föräldrarna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda sina utrikesministeriers och ambassaders webbplatser i Japan för att informera om risken för bortförande av barn i landet och om japanska myndigheters beteende i denna fråga.
22. Europaparlamentet uppmanar rådet att förbättra samarbetet mellan medlemsstaternas varningssystem för gränsöverskridande bortföranden av barn, att samarbeta med

kommissionen om inrättandet av larmsystem för försvunna barn och att rapportera om ingåendet av relevanta samarbetsavtal om gränsöverskridande bortföranden, på grundval av kommissionens riktlinjer för främjande och skydd av barnets rättigheter.

23. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra gemensamma insatser och föra upp denna fråga på dagordningen för alla bilaterala och multilaterala möten med Japan för att sätta press på de japanska myndigheterna att helt fullgöra sina skyldigheter enligt internationell lagstiftning om skydd av barn.
24. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Japans regering och parlament.